GAZETA KRAKOWSKA

Nro 69.

Z KRAKOWA dnia 28 SIERPNIA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa* —

Artykuł nadesłany z Jangrota.

Jangrot wieś leżąca w Obwodzie Olkuskiem świadkiem była jedney z naywiększey Uroczystości używanych w Kościele Bożym. Trzeci rok temu, jak JW. X. Jan Paweł Woronicz Biskup Krakowski dogadzaiąc publiczney potrzebie wystawił przy pomocy parafian murowany Kościoł w Jangrocie, ktorego kształtna Architektura, tudzież malowidła, i obrazy przypominaiące dobroczynną Opatrzność nad ubogą klassą ludzi, zawsze będą cenione od znawców, koszta zas w tym celu podięte służyć będą za pomnik gorliwości JW. Pasterza o dobro publiczne. Poświęcenie tego Kościoła odbyło się d. 14 Sierpnia r. b. Obrządek ten, tak z siebie poważny i do powszechnego zbudowania służący był powodem, że na ten dzień z nayodleglejszych okolic tyle się zgromadziło do Jangrota pobożnego ludu, iż musiano z pobliszych miasteczek podwieśdź żywności i użyć pomocy władz mieyscowych dla zabezpieczenia porządku. O godzinie 6tey rano JW. Pasterz przy assystencyi licznie zgromadzonego duchowieństwa rozpoczął obrzęd poświęcenia, pod czas ktorego dwakroć zasilił przytomnych Pasterską swą nauką, ktora wielu rozrzewniwszy do łez skazowką była wnętrzney słodyczy, iaką ich serca były napełnione. O dwunastey zaczęła się Msza Wielka spiewana obrządkiem Biskupim przez tegoż JW. Pasterza, pod czas ktorey JW. X. Dobiecki Officyał Jeneralny, i Kanclerz Kated: miał kazanie stosowne do Uroczystości. Kazanie to pełne wymowy i czucia na wielu żądanie wkrótce ma się drukiem ogłosić. Ponieważ w tak wielkiey liczbie nie wszyscy mogli się mieścić w Kościele odprawiano przeto Msze na Cmentarzu, za ktorych ukończeniem JW. Kanonik Dzianott Asses: Jeneralny Kons: Krak: i Proboszcz S. Anny wykład ł znaczenie odbywaiących się obrzędow.

Koniec niniey szey Uroczystości początkiem był czterdziestogodzinnego nabożeństwa, ktore trwało przez cztery dni następne. Przez cały ten przeciąg czasu mimo ciągłych deszczow, Kościoł był napełniony. W tym czasie JW. Bi-

skup udzielał proszącym Sakrament bierzmowania, nie przestaiąc rano i po południu nauczać lud wierny, zawsze się zniżaiąc do poięcia i potrzeb wieyskiego ludu. Takie poświęcenie się z strony JW. Biskupa, niemiey też prawdziwa gorliwość Kapłanów ciągle zaiętych sprawowaniem Sakramentów S. pokuty i Ciała Pańskiego, wyrażaniem prawd wiecznych, wykładaniem taiemnic wiary Swiętey, i istotnych każdego obowiązków, sprawiły zbawienne korzyści. Liczba opatrzonych Sakramentem bierzmowania wynosiła do 2100 osób: zasilonych Ciałem Pańskiem liczono przeszło 3400. Nie podobna było nie widzieć całey mocy religiynego czucia, iakiem cały ten czas wszyscy byli przeięci. 1890 po odśpiewaniu hymnu *Ciebie Boże chwalemy*: po udzieleniu błogosławienstwa przez JW. Biskupa, tenże JW. Pasterz w tkliwych wyrazach utwierdzał wszystkich w dobrych przedsięwzięciach; a gdy się w te słowa odezwał: *czy wierzycie w tego Boga, którego wam opowiadamy? czy go miłuiecie? czy odtąd gotowi iesteście powściągać się od wszelkiey obrazy Boga i ludzi?* Dały się słyszeć okrzyki: *Wierzemy.. miłuiemy.. gotowi, gotowi.* Taki głos z głębi rozczulonego serca dobyty, kogożby z przytomnych nie mógł rozrzewnić? W takich to uczuciach rozchodził się lud, niosąc do domow pokoy wnętrzny, i obfitego błogosławieństwa zadatek.

Z Warszawy d. 19 Sierpnia.

JO. Xiążę Namiestnik Królewski wyiechał dnia wczorayszego z Stolicy tuteyszey, dla zwiedzenia Woiewodztwa Augustowskiego.

— JO. Xiążę Wołkoński wyiechał do Petersburga.

Z Petersburga d. 18 Lipca. d. K.

(z Kuryiera Litewskiego.)

Przez Naywyższy Dyplomat, Gubernator Cywilny Podolski, Radca Stanu, Szambelan, Hrabia Grocholski, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1wszey klassy.

W Niedzielę, dnia 12 b. m. po obrzędzie Chrztu S. J. C. M. Wielkiey Xiężniczki Alexandry Mikołaiewny w Kaplicy pałacowey w Carskiem - Siele, Baron Dörenberg, Poseł nadzwyczayny i pełnomocny Minister N. Krola Hannowergskiego, niedawno przybyły dla sprawowania znowu interessów, miał szczęście bydź przypuszczonym na posłuchanie prywatne u Nayiaśnieyszego Cesarza i Nayiaśnieyszych Cesarzowych Ichmość; potem przedstawiane były Nayiaśnieyszym Cesarstwu Ichmość zagraniczne osoby znakomite, niedawno przybyłe do tey stolicy: Lord Bloomfield, Poseł nadzwyczayny i Minister pełnomocny N. Króla W. Brytanii przy Dworze Szwedzkim i Norwegskim; Kapitan Bloomfield, iego Adjutant, Vice - Hrabia Castlereagh, syn starszy Margrabiego Londonderry; PP. Robert Kennedy, teść Pana Disbrowe, Ministra pełnomocnego N. Króla Angielskiego, i John Kennedy, iego szwagier, nakoniec Hrabia Kielmansegge, Kapitan huzarow, należący do poselstwa Hanowerskiego.

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły Orderow Rossyyskich, datowany dnia 30

Czerwca, Naymiłościwiey mianowani Kawalerami orderów: S. Włodzimierza 4tey klassy: Urzędnicy woyskowey Kancellaryi J. C. M. Wielkiego Xięcia Konstantego, stopnia 6tey klassy Dobrzyszewski, 7mey klassy Biełousów i Własów; Administracyi polney prowiantskiey korpusu oddzielnego Litewskiego, 8mey klassy Nikitin i Hołak, 9tey klassy Jegierski, Zachorski i Laszewicz, i zostaiący przy Ajencie Jeneralnym Ministeryum Skarbu Cesarstwa Rossyyskiego w Królestwie Polskiem Jenerał - Majorze Langu, Radca honorowy Micewicz. S. Anny 2giey klassy z ozdobą brylantowaną: Pułkownik głównego sztabu gwardyi Dannenberg 3ci, Pułkownik pułku Litewskiego gwardyi Engelman, Pułkownik gwardyi pułku J. C. M. Wielkiego Xięcia Konstantego Markow 3ci, i Poczmistrz Pocztamtu Nadwornego w Warszawie, Danielski. S. Anny 2giey klassy bez brylantow: Zostaiący w Kancellaryi Rzeczywistego Radcy taynego i Senatora Nowosilcowa, Radca dworu Horehlad; głównego Sekretaryatu J. C. M. Wielkiego Xięcia Konstantego Radca kollegialny Tepper, Administracyi polney prowiantskiey oddzielnego korpusu Litewskiego 7mey klassy Bulatowicz; Warszawskiego Kommissoryatskiego Kommissyonierstwa 7mey klassy Mackiewicz, i zostaiący przy J. C. M. Wielkim Xięciu Konstantym do osobnych poleceń 7mey klassy Fawicki 1wszy.

Teyże daty. W nagrodę odznaczaiącey się służby, główny Urzędnik Dworu Królewstwa Polskiego, Doktor Czekierski, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 2giey klassy.

Ustanowione zostało w tey stolicy mieysce na zgromadzenie się dla ludzi maiących potrzebę robienia układow w interessach. Ten zakład iest przy ulicy Wielkiey Morskiey, w domu Kossikowskiego. Pokoie podzielone są podług rodzaiu interessów, do których są przeznaczone. W każdym pokoiu przybite na murze kartki z napisami, w ięzykach Rossyyskim, Francuzkim i Niemieckim, wskazuią godzinę oznaczoną na widzenie się w interessach każdego rodzaiu. Znayduią się tam wszystkie doniesienia, affisze, gazety, wiadomości o cenach rzeczy, kalendarze i t. d. Fundator tego zakładu, którego uważać można za jeneralnego ajenta interessow, chcąc z tym zakładem publiczność obeznać, pozwolił do niego wstęp naprzód wolny, potem za dziesięć kopieiek srebr: od weyścia i za każdy affisz w nim umieścić się maiący.

Liczba okrętów, do portu Rygi weszłych od początku żeglugi do dnia 16 Lipca, wynosi 517 i tyleż z niego wypłynęło.

W Nrze 5 Wiestnika Azyiatyckiego czytamy następuiący wyiątek z listu od granie Chińskich: — "Upały były bardzo mocne w Pekinie latem r. 1824; w miesiącu Lipcu ciepłomierz Reaumora w cieniu podniósł się do 30 stopni. Powodzie i nieurodzaie, we trzech po sobie latach zdarzone, zrządziły drożyznę nadzwyczayną i śmiertelność się powiększyła. Dao - Gouan, Bog łoghan teraźnieyszy Cesarz Chiński, iest dobry dla swoiego ludu. Soun, Dżun - Tan iest iego pier-

wszym Ministrem (*). Wnuk Ministra i Jenerał Agoui iest po nim pierwszą osobą. Teraz niemasz przy dworze osób tak możnych, iak za panowania Dżia-Tsing. Język Manżurski poszedł prawie w zapomnienie. Karność woyskowa zmnieysza się coraz.„

Z Paryża d. 12 Sierpnia.

Wczoray o godzinie 10 rano nadeszło tu z Brest następuiące telegraficzne doniesienie dnia 10 Sierpnia o godzinie w pół do szostey ztamtąd wyszłe: "Dowodca Marynarki w Breście do JW. Ministra morskiego. — Galera Bearnaise po 32dniowey żegludze przybyła do portu naszego. Posełam JW. Panu sztafetą pisma od P. Mackau. Polecił mi donieść JW. Panu co następuie: "Zamiary N. Pana są zupełnie dopełnione, i rozporządzenie Królewskie zostało na St. Domingo z uszanowaniem i wdzięcznością przyięte.„ — Minister skarbowy przesłał osnowę tych pism z zaleceniem zawieszenia iey w sali giełdowey, a ta brzmi iak następuie:

"Kapitan Mackau odpłynął dnia 4 Maia na fregacie Circe z Roszfort, z poleceniem zawiezienia na St. Domingo następuiącego Krolewskiego rozporządzenia: — Karol z łaski Bożey, &c. Zważaiąc na artykuły 14 i 73 konstytucyi, i chcąc podnieść handel Francuzki, zakończyć nieszczęście byłych osadnikow na St. Domingo i usunąć niepewny stan tey wyspy, rozkazaliśmy i rozkazuiemy: 1) Porty części Francuzkiey St. Domingo maią bydź dla handlu wszystkich narodów otwarte. Opłaty tak od wchodzących, iako i odchodzących z tych portów okrętów i towarow maią bydź dla wszystkich bander iednakowe, wyiąwszy Francuzką, która tylko przez połowę one opłacać będzie; 2) Teraźnieysi, mieszkańcy części Francuzkiey St. Domingo zapłacą w pięciu rownych terminach od roku do roku, zaczenaiąc od d. 31 Grudnia 1825 do ogólney kassy Francuzkiey 150 mill. Fr. z ktorych wynagrodzonemi bydź maią byli na tey wyspie właściciele; 3) Pod temi warunkami zezwalamy ninieyszem rozporządzeniem na zupełną i całkowitą niepodległość rządu teraźnieyszey części St. Domingo. Na ninieysze rozporządzenie przyłożona bydź ma wielka pieczęć. — Działo się w zamku Tuilleries d. 17 Kwietnia 1825. Rozporządzenie to, iak się wyżey powiedziało, na Haiti przyięte zostało, a zatem uznała Francyia Haiti iako kray niepodległy. — Dochody byłych posiadaczów na części Francuzkiey St. Domingo rachowano do 30 mill Fr. a czysty z nich dochod wynosił około połowy; odbiorą więc w dziesięć nasób czysty swóy dochód, co odpowiada zupełnie wartości gruntów w Antillach.

Gazeta w Bordeaux wychodząca pod d. 7 b. m. zawiera następuiący ważny artykuł: "Rząd wydał rozkaz, aby do wszystkich portow Francuzkich wpuszczane były Kolumbiyskie i innych niepodległych kraiow południowey Ameryki okręty bez rozwijania iednak swych bander. Rozporządzenie to daie do wielu uwag powód; zwłaszcza, iż twierdze Hiszpańskie są ieszcze woyskiem Francuzkiem osadzone.„

(*) *Jest to ten sam, który w roku 1794 w Jekhe przyymował poselstwo Lorda Mkartneja, i który był przeznaczony w roku 1816 do przyięcia Lorda Amhersta.*

Król od swoiego na tron wstąpienia wyznaczył 961 osobom pensyie z listy cywilney i wsparł 30 nawiedzonych ogniem mieysc. Onegday wyznaczył dla nieszczęśliwych pogorzelcow w Salins 25,000 Fr. Delfin i Delfinowa złożyli dla tychże 4000 a Xżę Orleanu 1000 Fr. Na wszystkich teatrach dawane bywaią na tenże cel wystawienia i wszyscy ludzie wyprzedzaią się wskładkach. Uczeń 15letni, który uzbierał sobie przez długi czas na kupienie dla swey zabawy fuzyi 15 Fr. oddał ie z własney chęci dla Salinsnerów bez wymienienia nazwiska swoiego. Jeszcze kurzy się z rozwalin tego miasta. Znaleźli się tam także rabusie i co płomienie oszczędziły, to oni zabierali, aż musiano do Besanson posłać po żołnierzy. Codziennie rozdaią tam na publicznym rynku 4 do 5000 porcyy chleba i innego iedzenia.

Ubogi wnuk Wielanda otrzymał od Króla pensyią.

Arcybiskup nasz powrócił tu z swey do włoch podróży.

Czterey bracia Rothschildowie poiechali razem z swoiemi wnukami do Londynu, dla ponowienia, iak się domyślaią, istniejącego pomiędzy sobą kontraktu handlowego.

Wynalazca nowey machiny, przez którą sądzi nadać balonowi iaki zechce kierunek, złożył akademii umieiętności wzor swoiego wynalazku z dodatkiem, iż wygotuie balon, skoro znaydzie się 200 subskrybentów każdy po 30 Fr. Obiecuie nietylko zwrócić zaliczone pieniądze ale nawet podzielić się z zaliczaiącemi zyskiem z tego widowiska.

Rossini ciągle ieszcze choruie i dla pokrzepienia się swieżem powietrzem mieszka w pięknym wieyskim domu Sablonviller.

Fregaty Antigona i Flora wypłyną na końcu bieżącego miesiąca z Brest w daleką podroż (iak mowią do Jndyy). Żołd będzie osadzie na poł roku przodem wypłacony, a podróż trwać ma naymniey dwa lata.

P. Passalacqua przybył tu z zbiorem starożytności Egipskich; obfituie on w Egipskie sprzęty, i zawiera między innemi podróżną apteczkę, w ktorey naczeniach znayduie się ieszcze cokolwiek lekarstw. P. Passalacqua odkrył nienaruszony podziemny murowany grob w którym po obu stronach potróynego drewnianego sarkofagu leżały 2 czołna maiące 2 do 3 stóp długości z wszystkiemi porządkami i wyobrażeniem sternika. Obok malowaney trumny, leżały towary do iedzenia i rozmaite mumie zwierząt, iako to: ryb, węźów, kretów, kotów, &c. Na niektórych sztukach znayduią się historycze daty. Zbior ten będzie teraz uporządkowany.

Wysłaniec Tunetański Sidi-Mahmud odpłynął d. 27 Lipca z Marselii do kraiu swoiego.

W Point-a-Pitre na Gwadelupie tak wielkie panowały w Czerwcu upały, iż wszczęła się żołta gorączka, ktora więcey ieszcze zabiera ludzi niżeli w r. 1816.

Z Liworna odebraliśmy pod d. 1 b. m. następuiące doniesienie: "Poymanie Ibrahima Baszy potwierdza dowodca Austryiackiego bryga Sovegliator, Kapitan Thomas z Raguzy, ktory przybył tu onegday z Stambułu, i d. 6 Lipca pod Hydrą przetrząsany był przez Grecki statek, ktorego Kapitan zapewnił, że Ibra-

him przywieziony został na Hydrę. Kapitan Centure okrętu Francuzkiego Constance, który przybył tu dziś rano z Cypry zapewnia także, iż poymanie Ibrahima oznaymione na Cyprze było podczas iego odpłynienia. List z Pisy pod d. 30 Lipca zawieraiąc tę samę wiadomość, dodaie: " Przez gońca odebrałem w tey chwili z Liworna doniesienie dwoch Austryackich okrętowych Kapitanów, ktorzy tam z Stambułu i Tunis przybyli. Pierwszy zeznał, iż d. 10 Czerwca od 6 Greckich woiennych okrętów, od których był przetrząsany, powziął wiadomość o świetnem zwycięztwie Mareanów i poymaniu Ibrahima. Morze okryte było Greckiemi okrętami, Tureckiego zaś żadnego nie było widać. Drugi, ktory w 6 dni przybył tu z Tunis, zeznał, że okręty, które d. 8 i 9 Lipca z Archipelagu do Tunis przybyły, potwierdzaią także wiadomość, że Ibrahim i całe iego woysko poymanem zostało.,,

Z Madrytu d. 1 Sierpnia.

Rada Kastyliyska prosiła już oddawna Krola o zapobieżenie zbytecznemu oddalaniu się z kraiu, i razem przełożyła, iż wychodniow zmusić należy do powrotu zagrożeniem zaięcia ich dobr, ieżeli w przeciągu 6 miesięcy nie powrócą. Proponowała także, aby na przyszłość nie wydawano paszportow iak tylko na czas ograniczony, i to osobom, które dostatecznie okażą, iż maią interes do wyiazdu. Prokuratorowie Królewscy, ktorym plan rady Kastyliyskiey udzielony został, dla dania o nim zdania swoiego, pochwalili go we wszystkich punktach z wyięciem tylko zaymowania dobr na rzecz skarbu.

Cukier i kawę będziemy wkrótce musieli z Bordeaux sprowadzać, gdyż przez zamykanie naszych portów przez korsarzy Kolumbiyskich podniosła się już cena obu tych artykułów o 25 od sta. Z tegoż powodu drożeie także tytuń. Okręty nasze niemogą się o godzinę drogi od brzegów oddalić, ażeby nie dostały się w ręce rzeczonych korsarzów.

Z Londynu d. 10 Sierpnia.

Wczoray przeszły Portugalski Poseł, Hr. Villareal, miał naradę w wydziale spraw zagranicznych.

Cztery Angielskie korpusy działaią teraz przeciw państwu Birmanów: pierwszy postępuie przez Assam, drugi przez Caschar, trzeci przez Arracan, czwarty z Ranguhn przeciw stolicy Umerapura. Ostatni ma tak trudną drogę do przebycia, iż niesądzą, aby nawet bez potyczki przed dwiema łaty doszedł do tey stolicy. Jenerał Campbell niema pod swoiemi rozkazami iak 1400 Europeyczykow, pułk Seapoiow 400 ludzi z przyboczney straży Wielkorządcy. 140 artylerzystów i 12 dział. Birmański Jenerał Dundula, który z Umerapura znaczne otrzymał posiłki, oprze się zapewne Angielskiemu korpusowi przy Prome.

W Kwebeku panuie wielka radość z powodu dozwolonego do Anglii wywozu żyta; wywiezionych ztamtąd zostanie 60 do 70 tysięcy kwarterów.

Na nastąpić wkrótce maiącey muzyczney uroczystości w Jorku znaydować się będzie 600 śpiewaków i muzykantow; naywiększa orkiestra, iaką dotąd w Anglii widziano, wyiąwszy koncert, który na pamiątkę Händla w Londynie

był dany, i na którem orkiestra składała się z przeszło 800 osób.

Gdy niedawno w Plimut naprawiano kaplicę kościoła S. Marcina, znaleziono trumnę zmarłego przed 85 laty pastora, którego zwłoki były całe, bynaymniey nie nadwerężone, a bieliznę ieszcze się szklącą.

W iedney z Amerykańskich Gazet wyczytuiemy, że kommissarzom Francuzkim nakazano z Peru i Chili wyiechać, a to z powodu ważnych kłotni. Kommissarz w Chili przed kratą Kongressu przyklaskiwał krzykowi o rozwiązanie Kongressu.

Gazeta Mexykańska pod d. 15 Czerwca donosi o ważnem zdarzeniu. Liniiowy Hiszpański okręt Azyia o 58 działach, którego od kilku miesięcy w Manilii oczekiwano, iuż tam nie przybędzie, gdyż d. 27 Kwietnia zawinął z brygiem Konstancyia do Monterey, a d. 21 Maia poddał się z tymże brygiem dobrowolnie rządowi Mexykańskiemu. Dowodca obu tych okrętów Martyney zawarł z Mexykańskim Gubernatorem Arguello w 8 artykułach umowę, którą iuż rząd Mexykański zatwierdził. Mocą tey umowy oba powyższe okręty oddane są Mexykanom, a lud zaprzysięże wierność niepodległości; zostawiona iednak iest każdemu Hiszpanowi wolność udania się do Hiszpanii lub gdzie mu się podoba. Mexyk wypłaci należący się ludowi żołd od wypłynienia z Hiszpanii. Każdemu z obiętych w tey umowie wolno iest osiąść w Mexyku lub w innym kraiu lub podrożować i otrzyma kartę bezpieczeństwa z dopisem w niey, iż należy do ludu oddanego okrętu Azyia. Skutki tego zdarzenia są dla Mexyku nader ważnemi, obiema temi okrętami mogą teraz Mexykanie zamknąć twierdzę Ulloa, czego dotąd dokazać nie mogli bez zakupienia drogo od Ziednoczonych Stanów woiennych okrętów. W teyże Gazecie znayduie się oświadczenie Hiszpańskiego dowodcy względem powodów, ktore go nakłoniły do przeyścia do Mexykanów.

Boliwar we wsi Bellawista pod Callao otworzył iuż przekopy i roboty swoie mnostwem dział zasłonił. Dowodca Hiszpański Rodil będzie więc wkrótce musiał się poddać. Jenerałowie Sublette, Montello i Sucre są kandydatami na Prezydenta Kolumbii.

Gazeta Bombaiska pisze, iż w Manilla podczas świeżo zaszłego trzęsienia ziemi nietylko Francuzka fregata, która zawinęła tam płynąc z drugą, dla naprawy, zatopiła się, ale wiele i innych okrętów.

Wdowa po Iturbide osiadła w Filadelfii.

— Dnia 12. —

N. Krol bawi ciągle ieszcze w Windsor. Dziś będzie tam wielka uczta, na którey znaydować się będą członki rodziny Królewskiey, obcy Posłowie i wiele wyższego stanu osób.

Z okrętem Hope oczekiwane iest codziennie przybycie znacznego ładunku przedniey wełny owczey z Neü - Süd - Walles. Wszystkie doniesienia iedno zgodnie głoszą, iż ta osada nader szypko wzrasta.

Irlandyia cieszy się teraz wielu ulepszeniami: zakładane są gościńce i kanały, i nawet budowy się wznoszą.

D. 1 Stycznia 1824 bank tuteyszy posiadał w swych skrzyniach 12 mill. Fs. w złocie, która kwota zmnieyszyć się

potem mi la d. 4 mil. Fs. i ieżeli daley pociągnie się wywoz pieniędzy za granicę, tedy i ta reszta w teraźnieyszym roku zniknie.

W przeszłą Sobotę odbyła się coroczna przedaż znanych z szypkości koni z stada P. Charleton, które po wielkiey cenie sprzedane zostały. Za konia Master Henry zapłacono ogromną summę 2900 gwineiów.

Jenerał Campbell wydał z Ranguhn pod d. 1 Lutego odezwę do Birmanow, w którey mieszkańcom, skoro się spokovnie zachowaią, przyrzeka opiekę i bezpieczeństwo. Oznaymił także w niey, iż od Maia r. 1824 woyska iego zabrały Birmanom dział 700.

Wczoray rano nadeszłe tu listy z Tryiestu i Liworna pod 29 Lipca donoszą, że Ibrahim Basza w bitwie pod Koryntem w udo raniony iako jeniec przyprowadzony został do Nauplia. Wysiadłe do Nawarynu nowe Egipskie woyska cofnęły się do Patras. Kapitan Tombasis, Admirał Miaulis i inni Greccy officerowie udzielili rożnem okrętom, płynącem z Stambułu i z Smirny do portów Włoskich wiadomość o odniesionem zwycięztwie nad woyskami Egipskiemi.

Kupiecki Portugalski dom handlowy odebrał z Brazylii doniesienie że z Rio-Janeiro odeszły dwie wyprawy każda po 1200 ludzi do Montevideo. Gdy Dwor Brazylíyski dowiedział się, iż rząd Buenos-Ayres posłał w posiłku 300 ludzi buntownikom Montevideo, przeto dowodca wyprawy ma rozkaz uderzyć na ten kray, ieżeli woysk swoich niecofnie. Gazeta Goniec zaprzecza iednak ostatniemu twierdzeniu i pisze, że wysłane z Rio-Janeiro wyprawy niemaią innego przeznaczenia iak tylko uspokoić bunt Pułkownika Ribiero.

Jenerał Lafayette przyiął propozycyią Prezydenta Adams, aby go nowo zbudowana w Wasingtonie fregata, ktora otrzymała nazwis o mieysca, w ktorem był raniony, odwiozła do Francyi. Z Nowegojorku udał się Lafayette do byłego Prezydenta Monroe, u którego zapewne aż do odpłynienia do Francyi zabawi.

Oba bracia Achil i Napoleon Murat oświadczyli przed pronotaryuszem w Filadelfii, iż zostać chcą obywatelami Ziednoczonych Stanow. Jedna z Gazet przypomina z tego powodu, że i Xiążę Talleyrand w roku 1792 przysiągł na obywatelstwo Amerykanskie.

Prywatni stawiaią tu teraz dla rożnych Amerykańskich kraiow 2 liniiowe okręty, 2 fregaty i 2 szalupy. Oprocz tego zeszłego miesiąca leżało na warsztatach 12 nowych kupieckich okrętów i 8 parowych łodzi. Na warsztacie zaś rządowym stawiaią 2 fregaty i 2 szalupy.

Z Bruxelli d. 11 Sierpnia.

Wczoray powrócił Król z Harlem.

Bawiący tu Neapolitański Jenerał Pepe żyie samotnie i nie pokazuie się w żadney kompanii. Nie prawdzi się zatem w Paryzkich pismach rozgłoszona wieść, iakoby często kompaniiom przewodniczył.

Słychać, iż P. Cevallos były Minister spraw zagranicznych Krola Ferdynanda VII pracuie teraz nad historyią Napoleona w języku Hiszpańskim. Wiadomo, że on napisał sławny manifest przy wkroczeniu woysk Napoleona do Hiszpanii, ktory wielkie wrażenie w Europie uczynił.

Xięztwo Jchmość Oranii oczekiwanemi są na powrot z Petersburga na końcu bieżącego miesiąca.

Ospa tak bardzo grassuie w Gandawie, iż domy choruiących oznaczone zostały, aby ich unikano, dla zapobieżenia szerzeniu się tey choroby.

Sławny obraz Rubensa, kapelus słomiany, znayduie się teraz w galeryi Angielskiego Ministra P. Peel.

Corka Lucyiana Bonaparte z swoim mężem przeiechała w swey podroży z Rzymu do Londynu przez Brügge.

DODATEK
DO Nro 69.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA dnia 28 SIERPNIA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Spodziewany tu iest JPan Iwanowicz Mekold artysta z Petersburga, który zapewne i tu zechce swoie mechaniczno-fizyczne sztuki okazać; iest on prawdziwy uczeń sławnego Pinettego, zadziwia swoią zręcznością, a iego przedstawienia przechodzą nawet wyobrażnią, gdyż niepotrzebuie do wykonania onych żadnego mechanicznego stołu, lub innego pomocnika, iedynie za pomocą szybkości rąk wykonywa rzeczy zadziwiaiące.

Z Włoch d. 8 Sierpnia.

Wielki Xiąże Toskański z Małżonką swoią powrocił d. 4 b. m. z Wenecyi do Florencyi.

Oyciec S. d. 27 Lipca podwieczór odwiedził znowu ieden z szpitalów Rzymskich, wszystko rozpoznawał i sam nawet chorym podawał pokarm. — Dniem pierwszey w tameczným kościele Panny Maryi *ad Minervam* trzy Mahometanki otrzymały Chrzest S. Pierwsza nazywa się Fatima iest rodem z Egiptu i corką Alego i Alimy; druga 25letnia iest córką Solimana i Ademy z Trypolizzy; trzecia iest 17letnia dziewczena z Alexandryi, nazwiskiem Fatima, corka Adama i Ewy.

Pełnomocny Minister Pruski, Hr. Fleming, oddał Królowi Neapolitańskiemu list od swoiego Monarchy z doniesieniem o zaślubieniu Królewney Pruskiey z Królewicem Niderlandskim.

Baron Frimont, Xżę Antrodoco, dowodzący Jeneral w Lombardyi, przybył d. 1 b. m. do Medyolanu.

Z Szwaycaryi d. 10 Sierpnia.

N. Król Wirtembergski z Królową, 3 córkami i licznym orszakiem przybył d. 30 Lipca na parowym statku do Roschach. Przed obiadem udał się do niższego Rheintalu, dla przypatrzenia się z kamiennego stołu pięknem okolicom; w wieczor powrocił do Friedrichshaven.

Dla zachowania pamiątki dawnych Szwaycarów rząd Kantonu St. Gallen kazał odnowić walącą się iuż w Ragaz z powodu odniesionego w r. 1446 zwycięztwa wystawioną kaplicę.

W Urnäschen w Kantonie Appenzell wściekła kotka pokąsała 3 dzieci.

Rząd Neuchatelski proponował Lidze ustanowienie w Alexandryi konsulatu Szwaycarskiego.

Listy z Rzymu każą się wkrótce spodziewać przybycia nowego Noncyusza. (Dawnieyszy, Arcy-biskup Zenu, umarł d. 29 Czerwca.)

Gazeta St. Gallen pisze, że podróżuiącym Niemcom konfiskowane są dzieła Getego, Wielanda i Schillera.

Wszystkie kąpiele mineralne w Szwaycaryi zapełnione są tego lata gośćmi.

Z Sztokolmu d. 6 Sierpnia.

Rodzina Krolewska ciągle bawi iescze w Rosersberg.

Przez spalenie się fabrycznych zakładów przy Gripsholm zrządzoną została wielka szkoda.

Kupiec Kamner chcący tu na wzór Londyńskiey prechotną pocztę założyć otrzymał od rządu na podaną prośbę pozwolenie. Podobnież Sas, Karol Knab, otrzymał pozwolenie szukania i obrabiania kosztem utworzonego w Dreznie towarzystwa w Szwecyi kopalni źródeł soli.

Od brzegów Menu d. 13 Sierpnia.

Xżę Welington, w towarzystwie syna swoiego, Margr. de Douro, Pułkownika Jones, &c. przybył d. 9 b. m. w wieczor do Kolonii, a nazaiutrz odiechał do Koblentz.

Hr. Capodistrias, Sekretarz Stanu N. Cesarza Rossyi przybył d. 10 b. m. do Frankfortu.

Arcyxiążę Rudolf, Kardynał Arcybiskup Ołomuniecki, który przybył do Wiednia, uda się ztamtąd do Presburga, dla znaydowania się na Seymie Węgierskim przy obrzędzie koronacyi N. Cesarzowey.

Rządowa Gazeta Darmstadtska pod d. 11 b. m. zawiera rozporządzenie, mocą ktorego Kościoły Reformowany i Katolicki porównane są co do praw z Luterskim.

W Wielkiem Xięztwie Badeńskiem wszystkie konie dla jazdy zakupywane bydź maią na przyszłość w kraiu. Dotąd z niezmiernem kosztem zakupywane były za granicą.

Gazeta Korrespondent zawiera następiące porównanie wywozu wełny z Hiszpanii i Niemiec do Anglii: Przed 20laty wywóz wełny z Niemiec względem Hiszpanii miał się co do ilości iak 1 do 17, a co do wartości iak 1 do 25. Później gdy wywoz z Hiszpanii pozostał iednakowy, powiększał się z Niemiec tak dalece, iż w r. 1824 przewyższył trzema czwartemi częściami wywoz Hiszpański do Anglii. Gdy od rewolucyi r. 1808 gatunek wełny Hiszpańskiey pogorszał się od roku do roku, wartość Niemieckiey podwoiła się w przeciągu tego czasu. Wywoz Niemieckiey wełny do Anglii przenosi zatem teraz całkowity i razem wzięty z Franci, Niderlandów, Szwecyi, Norwegii i Danii, a w ogóle przeszło cztery razy wywóz innych płodów Niemieckich do Anglii.

Podłu doniesień z Minchen posiedzenia Stanów Bawarskich przedłużone zostały do 10 Wrzesnia r. b.

Od granic Tureckich d. 1 Sierpnia.

W Nauplia schwytano Turka, który niewymienioney osobie oddać miał pismo od Ibrahima Baszy w osnowie: „Znayduię się w Trypolizzy i za dwa dni stanę przed Nauplią; iak tylko mnie postrzeżecie zagwoźdźcie działa.„ Tu-

rek przy badaniu stał się niemem. Od tego zdarzenia maią Grecy na niektórych naczelników baczne oko.

Naynowsze doniesienia z wysp Jońskich pomiędzy rozmaitemi szczegołami o Turecko-Albańskiem woysku pod rozkazami Reschid Baszy, potwierdzaią dawnieysze doniesienia o odstąpieniu przez Reschid Baszę od oblężęnia twierdz Missolongi i Anatoliko, do czego zmuszony został przez brak żywności, uchodzenie Albańczyków i niebędąc od morza wspierany. Powyższe doniesienia zapewniaią iednak, iż nie iest iego zamiarem cofnąć się do Arta i Janiny, ale zaiąć stanowisko, z którego mógłby utrzymać związek z swoiemi składami broni. — Jenerał Gura zawsze ieszcze był w Liwadyi zatrudniony uważaniem i odpieraniem od Grecyi Tureckich korpusów z Tessalii i Negrepontu, które odebrać miały nowe rozkazy wkroczenia do Pelopenesu coby bądź kosztowało. Pelopenes znayduie się zawsze ieszcze w przykrem położeniu, chociaż Ibrahim Basza niemógł działań swoich posunąć ku międzymorzu Koryntskiemu, gdzie miał się złączyć z woyskiem Tureckiem. Niedawno miał główną swoią kwaterę w Karitena (między Trypolizzą i Arkadyią) dokąd ściągnąć chciał nowo na ląd wysiadłe Egipskie woyska i znowu naprzód postąpić. — Rozpuszczone przez Greków doniesienie o wielkiem wzycięztwie Kolokotroniego niezprawdziło się; zaszły tylko w końcu niektóre potyczki, w których odniosł niejakie korzyści. — O zayściach pomiędzy flottami niemożna się nic pewnego dowiedzieć.

Doniesienie o prenumeracie.

Podpisany maiąc sobie nadesłane z Warszawy bilety na prenumeratę Karty Historyi powszechney, Chronologicznie, w kształcie rzek płynących, stosownie iak iedno państwo do drugiego przyłączane lub odrywane bywa, z ley illuminowany, przez W. Wysockiego ułożoney i przez tegoż wydadź się maiący, postanowił o tym zawiadomić Szanowną Publiczność w nadziei, że takowe iak nayprędzey rozkupić, a tym samym do zachęcenia Autora do większey pracy przyczynić się raczy. Biletów z których ieden kosztuie Zlp. 15 dostać można zawsze u podpisanego, od którego również prenumeruiący exemplarze odbiorą przy Ulicy Floryańskiey w Aptece pod Gwiazdą pod Nrem 549. *Stefan Żukowski.*

Z *Dodatku do Gazety Wiedeńskiey pod d. 28 Lipca, 6 i 13 Sierpnia 1825.*

Doniesienie

O Lotteryi dwóch bardzo pięknych w Galicyi leżących posiadłości, wielkiego Państwa

DUBIECKO i Wsi SLIWNICA,

u A. C. Schrama w Wiedniu.

Lotterya ta w stósunku małey ilości 120,296 sprzedaynych losów i 8552 gratysowych, posiada znaczną ilość, bo 12,071 dobrze uposażonych treferów; ztąd okazuie się, iż prawie na każdy dziesiąty los przypada wygrana, przez co dla graiących zwiększa się bardzo podobieństwo wygraney; oprócz tego ieden los przez oznaczenie przed i potreferów 22 razy nawet wygrać może.

Przebieg wygranych:

1 Trefer na wielkie państwo DUBIECKO, za które ofiarowana iest summa wykupna w W. W. ZR.	150,000.
1 Trefer na piękną Wieś SLIWNICA, za którą ofiarowana także iest summa wykupna — — —	50,000
1 Trefer w gotowiznie — — —	20.000.
1 Trefer ditto — — —	10,000.

1 Trefer	ditto	— — —	5000.
1 Trefer	ditto	— — —	3000.
1 Trefer	ditto	— — —	2000.
4 Trefery	ditto po 1000 ZR. w W. W.		4000.
8 Treferów	ditto po 500 ZR. w W. W.		4000
1918 Treferow	ditto po 200 aż do 12 ZR.		29,323.
2042	przed - i potreferow od 1000 aż do 12 ZR.		38,696.
8052	Treferow w Złocie od 100 aż do 1 Duk: w kwocie 8356 Sztuk C. K. ważnych Dukatów czyli w W. W.		94,005.
12,071	Tref: w summie ZR. W. W.		410,024.

Każdy zakupuiący gotowizną 10 losów otrzyma czerwono drukowany gratysowy los, dopoki oznaczona ich liczba nie będzie rozebrana.— Do tych wygrywaiących losow przywiązane są premie po 100, 50, 25, 10 aż do 1 Dukata w złocie, i muszą przynaymniey ieden Dukat wygrać, bo należą tak do ciągnienia na wygrane w złocie, iako też do głównego ciągnienia na dobra i pieniądze iak czarne losy.

Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 10 Stycznia 1826 Jeden los kosztuie tylko 10 ZR. w W. W. *A. C. Schram.*

W Krakowie dostać rzeczonych losów można w Kantorze JP. Antoniego Hölzel.

UWIADOMIENIE *LOTTERYYNE.*

Na żądanie Domu handlowego Henikstein i Kompp: w Wiedniu, podpisany ma honor donieść Szanowney Publiczności, iż ciągnienie Lotteryi PAŁACU w WIEDNIU JO. X. LUBOMIRSKIEGO wczasie Planem oznaczonym, to iest w dniu 17 Września r. b. w Wiedniu niezawodnie nastąpi.

Mała w porównaniu innych lotteryy ilość losow, cena umiarkowana po Złot: Reńskich 10 w papierach, czyli Szeynach Wiedeńskich za los, nakoniec bardzo znaczne wygrania do tey lotteryi przywiązane, spodziewać się każą prędkiego pokupu tey małey ilości losow, która ieszcze do sprzedania pozostaie.

Główny Trefer tey lotteryi stanowi wyż rzeczony Pałac, za który, gdyby go wygrywaiący otrzymać niechciał, Summę Złot: Reńskich 90,000 w Cwancygierach, co blisko 400,000 Zł: Pol: czyni, za okazaniem wygrywaiącego losu, natychmiast w gotowiźnie odbierze.

Oprócz tego głownego są Trefy po 25,000. 8000. 3000. 2000. 1000. 500. 200. 100 i tak niżey postępuiąc do 12 Złot: Reńskich w Szeynach Wiedeńskich, daley dwie Premiie po 50 Dukatow w złocie, wynoszące razem Summę 63,625 Złot: Reńskich w Szeynach.

Są także ieszcze Trefery w złocie po 500. 300. 200. 100 50 i tak stopniowo aż do 1 Dukata, razem 4000 sztuk Dukatow w złocie wynoszące, ktore iednak wyłącznie przeznaczone są dla 6000 losow bezpłatnych czerwonych, z ktorych ieden bezpłatnie nabydź można przy zakupieniu i zapłaceniu 10 sztuk losów czarnych, a ktore losy czerwone oprocz iak wyżey dla siebie wyłącznie przeznaczonych Treferow w złocie, równie iak losy czarne graią, i bez różnicy naywiększy Trefer zrobić mogą.

Plan i Losow dostać można w handlu podpisanego przy głównym Rynku w Kamienicy pod Jaszczórkami zwaney pod L. 18.

Maciey Wentzel.

DONIESIENIA.

Dnia 30 b. m. i r. o godzinie 10 zrana, a o 3ciey po południu w Mieście Krakowie na Kleparzu na targu Końskim sprzedane zostaną trzy Konie z ubiorem i bryczką, w drodze Exekucyi Sadowey zaięte. Chcę przeto licytowania maiący na oznaczony czas i mieysce z gotowemi Courant pieniądzmi przybędą.

W Chrzanowie dnia 27 Sierpnia 1825 r.

Tomasz Jaworski, Kom: Sąd.

Zgubiony został Los na lotteryą dwóch wielkich Domow w Wiedniu pod N. 119, 147. Lubo iuż przedsięwzięte są środki, że chociażby wygrał, niebędzie wygrana iąk tylko prawemu iego Właścicielowi wypłacona, uprasza się iednak znalazcy, aby raczył oddać go do Redakcyi Gazety Krakowskiey.